

Pedagogisch beleidsplan

Kinderdagverblijf

De Vlindertuin

 Kinderopvang in huiselijke sfeer

Inhoud:

Inleiding	3
1.0 Uitgangspunten pedagogisch beleid	4
2.0 Doelstellingen	4
2.1 Visie	4
2.2 Het beleid is gebaseerd op vijf uitgangspunten	5
2.3 Ontwikkelingsfasen	6
3.0 Ouders betrekken bij de opvang	8
3.1 Wanneer	8
3.2 Afscheid nemen	8
3.3 Halen en brengen van kinderen	9
3.4 Haal- en brengcontacten	9
3.5 Oudergesprekken	9
3.6 Overgang naar de basisschool	9
4.0 De uitdaging van de groep	10
4.1 Inrichting van de ruimte	10
4.2 Keuze van speelgoed	10
4.3 Opvang in de groep	11
4.4 De dagindeling	11
4.5 Activiteitsaanbod	12
4.6 Feesten	12
4.7 Omgaan met verschillende culturen	12
5.0 Het kind in de groep	12
5.1 Grenzen stellen	12
5.2 Straf het gedrag, niet het kind	13
5.3 Zelfstandigheid	13
5.4 Mentor	15
5.5 Vaste gezichten	15
5.6 Vrienden	16
5.7 Verdriet en troosten	16
5.8 Signaleren van problemen	16
6.0 Omgaan met zieke kinderen	17
7.0 Personeel	17
7.1 Vast personeel	17
7.2 Stagiaires	17
7.3 Invalkrachten	17
7.4 VOG verklaring en continue screening	18
7.5 Beroepskracht-kind ratio	18
8.0 Veiligheids- en gezondheidsbeleid	18
9.0 Klachtenafhandeling	19
10.1 Interne klachtenroute	19
10.0 Contact met derden	19

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kinderdagverblijf De Vlindertuin BV. Het pedagogisch beleidsplan is opgesteld om de volgende redenen:

- Het is een leidraad voor de pedagogisch medewerkers en biedt houvast bij de dagelijkse omgang met de kinderen;
- Het informeert ouders/verzorgers van kinderen die het kinderdagverblijf bezoeken, over onze werkwijze en de manier van omgang met de kinderen;
- Andere betrokkenen zoals gemeente en GGD kunnen inzicht krijgen in onze pedagogische werkwijze.

Kinderdagverblijf De Vlindertuin heeft 1 vestiging met daarin 2 groepen en is gevestigd in kerkcentrum De Pijler, Ketelmeerstraat 90 te Lelystad. De Rupsjes en De Vuurvlinders zijn verticale groepen (leeftijd van 10 weken tot 4 jaar). De maximale groepscapaciteit is 16 kinderen per dag, onder leiding van 3 gediplomeerde leidsters.

De ruimte bestaat uit meerdere lokalen. Er is 1 grote groepsruimte per groep waar de kinderen over het algemeen spelen. Beide groepen hebben een eigen slaapkamer. Daarnaast is er een grote binnenhal waar de kinderen bij slecht weer kunnen spelen. Bij mooi weer kunnen de kinderen buiten spelen op onze zeer grote buitenspeelplaats.

De Vlindertuin heeft gekozen voor verticale groepen, omdat het vele voordelen biedt voor ouders, kinderen en leidsters:

- de band tussen kind, ouder en leidster is hechter, omdat de kinderen tot hun vierde jaar op dezelfde groep blijven.
- De band tussen de kinderen is sterker omdat ze samen opgroeien
- er is een grotere continuïteit en stabiliteit op de groep.
- Er kunnen meerdere kinderen uit hetzelfde gezin op 1 groep geplaatst worden.
- Kinderen hebben meer gelegenheid om zich in hun eigen tempo te ontwikkelen.
- Kinderen stimuleren elkaar (bv zindelijkheidstraining, taalontwikkeling)
- Het verantwoordelijkheidsgevoel wordt ontwikkeld (oudere kinderen kunnen de jongeren helpen).

Op de groep mogen per dag maximaal 5 kinderen in de leeftijd van 0-1 jaar aanwezig zijn. Bij meer dan 5 baby's (maximaal 8) worden 3 pedagogisch medewerkers ingezet. Verder streven wij ernaar om meerdere kinderen van dezelfde leeftijd per dag op te vangen.

Met dit pedagogisch beleid hopen wij u als ouder(s)/verzorger(s) inzicht in de werkwijze en het opvoedingsklimaat van De Vlindertuin te geven. Een werkwijze die moet leiden tot een plek waar kinderen het fijn vinden om te verblijven en waaraan u als ouders uw kind met een gerust hart kunt toevertrouwen.

Kinderdagverblijf de Vlindertuin streeft naar het bieden van kwalitatief goede opvang. Het vastleggen van de gang van zaken middels een pedagogisch beleidsplan beschouwen wij als onderdeel van het leveren van kwaliteit. Zo weet iedereen waar hij aan toe is en wat men wel en niet kan verwachten.

Dit beleid moet meer zijn dan een theoretisch betoog. Een pedagogische visie kan niet los gezien worden van de houding van het personeel. Wat wij willen bereiken, staat immers niet los van de vraag hoe wij dat wensen te bereiken. In de komende jaren zullen wij ervoor zorgen dat wat op papier staat ook in de praktijk wordt uitgedragen: het beleid wordt besproken, getoetst, vertaalt naar de praktijk, geëvalueerd en uiteindelijk - indien nodig -

aangepast. Sommige hoofdstukken zijn meer uitgewerkt dan anderen. Vooral het derde hoofdstuk 'Ouders betrekken bij de opvang' is in ontwikkeling. Hierin wordt een aantal hulpmiddelen genoemd voor het onderhouden van oudercontacten. In de komende twee jaar zal worden getoetst in hoeverre de voorgestelde middelen leiden tot een verwezenlijking van de uitgangspunten. De mening van ouders zal uiteraard in de evaluatie worden meegenomen.

1. Uitgangspunten pedagogisch beleid

Kinderen worden beschermd en gekoesterd door hun ouder(s). Daar wordt de basis gelegd voor hun verdere leven. De relatie die zij opbouwen met ouder(s), broers en zusters, oma's en opa's is van primair belang. Zij vormen de zogeheten 'binnenwereld' voor het kind.

Eén van de eerste momenten dat een klein kind in aanraking komt met de 'buitenwereld' is op het kinderdagverblijf. Het kinderdagverblijf is een maatschappij in het klein waar kinderen relaties aangaan met andere volwassenen en kinderen. Kinderen worden op een andere manier gestimuleerd door de mensen om hen heen en door het materiaal dat zij krijgen aangeboden. Deze kennismaking met de 'buitenwereld' moet zorgvuldig gebeuren. Kinderopvang biedt een ondersteuning voor ouders die buitenshuis werken of studeren en/of andere bezigheden hebben, maar het draagt ook bij aan het verbreden van de leefwereld en de ontwikkeling van het kind. De manier waarop de Vlindertuin dat doet, wordt omschreven in dit pedagogische beleid.

2. Doelstelling

De Vlindertuin vindt dat kinderopvang voor iedereen toegankelijk moet zijn en tegemoet dient te komen aan het zich ontwikkelende kind en de behoeften van de ouder. Het kinderdagverblijf biedt een veilige, vertrouwde en daartoe speciaal ingerichte ruimte, waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen tot zelfstandige en evenwichtige personen.

Dit willen wij bereiken door een situatie te creëren, waarin kinderen:

- Zich optimaal kunnen ontplooiën;
- Zich optimaal kunnen ontwikkelen;
- Zich prettig en veilig voelen;
- Voor zichzelf opkomen;
- Leren met respect met elkaar en zichzelf om te gaan;
- Kennismaken met normen en waarden;
- Positief en zelfstandig in de maatschappij staan;
- Sociaalvaardig zijn.

2.1 Visie

Wij gaan er vanuit dat ieder kind uniek is en dat het zich ontwikkelt op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo. Door middel van een kwalitatief goede opvang, willen wij de juiste voorwaarden scheppen zodat tijdens de afwezigheid van hun ouders de kinderen zich kunnen ontwikkelen en ontplooiën als zelfstandige en zelfbewuste kinderen, die elkaar respecteren en accepteren. Dit kan mede mogelijk gemaakt worden door ieder kind op zijn eigen tempo en met zijn mogelijkheden op sociaal emotioneel gebied te ondersteunen, waardoor ze zullen opgroeien tot volwaardige personen in deze samenleving.

2.2 Het beleid is gebaseerd op vijf uitgangspunten

1. Delen van opvoedingsverantwoordelijkheid met ouders

De ouder is de primaire opvoeder. Het kinderdagverblijf de Vlindertuin is een partner in de verzorging en opvoeding. In overleg met de ouders vullen wij de thuissituatie aan. Er vindt een wisselwerking plaats tussen leidsters en ouder(s) over het 'hoe' en 'wanneer' van de ontwikkeling van hun kind. De manier van opvoeding verschilt echter onder meer door de deelname aan de groep en de aanwezigheid van 'professionele opvoeders' (de leidsters).

2. Zelfvertrouwen, eigenwaarde en respect

Kinderen en ouders dienen op een respectvolle manier te worden benaderd. Verschillen tussen de kinderen worden als verrijking van de groep beschouwd. Om te kunnen 'groeien', moet het kind zich thuis voelen. Het personeel op het kinderdagverblijf dient uit te stralen dat elk kind en zijn of haar ouder(s) geaccepteerd en uniek zijn op het kinderdagverblijf. Kinderen worden op een positieve, opbouwende manier benaderd.

3. Zelfstandigheid, zelfredzaamheid - tegenover - vertrouwdheid, geborgenheid en veiligheid

De leidster zoekt het evenwicht tussen geborgenheid en veiligheid aan de ene kant en uitdagingen aan de andere kant. Veiligheid en geborgenheid bieden de basis voor zelfvertrouwen. Uitdagingen vormen de basis voor zelfstandigheid. Als deelnemer van de groep leren kinderen met elkaar rekening te houden. Kleine kinderen kijken op naar oudere kinderen en oudere kinderen helpen de kleineren. Er moet ook vrijheid zijn voor eigen keuzen, bijvoorbeeld om deel te nemen aan georganiseerde activiteiten of om vrij te spelen. Binnen de groep zijn er duidelijke regels. Deze zijn niet bedoeld als een keurslijf. Zij dienen als voorwaarden om de veiligheid te garanderen en de ruimte te scheppen voor elk kind om zich te ontplooiën.

4. De ontwikkeling van het kind

Op het kinderdagverblijf worden de kinderen op allerlei manieren uitgedaagd. Het kinderdagverblijf is echter geen school. 'Leren' is niet verplicht. Kinderen 'groeien' door het aanbieden van activiteiten die aansluiten bij hun leefwereld. Hun cognitieve, lichamelijke, sociale en emotionele ontwikkeling wordt gestimuleerd door een gevarieerd aanbod van activiteiten.

5. Signalering en uitwisseling

Tenslotte, kan het kinderdagverblijf een functie vervullen door tijdige problemen te signaleren. Voor specifieke problematiek zal er gericht gezocht worden naar een passende methode. Ouders wordt een omgeving aangeboden waarin zij met andere ouders en met leidsters ervaringen kunnen uitwisselen en bij problemen naar de juiste instanties verwezen kunnen worden. Leidsters hebben een signaalfunctie bij ontwikkelingsproblemen. Leidsters kunnen ouders adviseren, maar hebben geen beslissende taak hierin. Bij verdere problemen in de ontwikkeling zal er een gesprek plaatsvinden tussen de directie en de ouders. Naar aanleiding van dit gesprek worden er indien gewenst stappen ondernomen tot professionele hulp.

2.3 Ontwikkelingsfasen

Lichamelijke ontwikkeling

Lichamelijke ontwikkeling van kinderen wordt onderverdeeld in de grove en fijne motoriek en het ontwikkelen van de zintuigen. In de leeftijd van 0 tot 4 jaar maken kinderen een grote ontwikkeling door in de motorische vaardigheden. Onder grove motoriek wordt verstaan de samenhang en bewegingen van de armen, benen en romp zoals leren lopen, fietsen, buigen, gooien, springen en klauteren in. Er bestaat een onderscheid tussen de grove en fijne motoriek. Uitgaande van het kind, bieden de medewerkers activiteiten en materialen aan die de motorische ontwikkeling ondersteunen.

De grove motoriek wordt gestimuleerd door materialen als het dans- en bewegingsspel. Kleine kinderen hebben veel belangstelling voor herhaling, de peuter voelt vooral. In het kinderdagverblijf zijn uitdagende spelmogelijkheden. Het kind moet kunnen klauteren, glijden en springen waardoor het de eigen mogelijkheden leert kennen. Het kind leert onder meer omgaan met hoogteverschillen en gevaar.

De fijne motoriek omvat kleine bewegingen die coördinatie tussen ogen en handen vereisen. Zoals vasthouden, aankleden, zelfstandig eten. Het kind gaat naar voorwerpen grijpen, pakken, en iets in de mond te stoppen. De fijne motoriek ontstaat onder meer in het fysieke contact met medewerkers en wordt gestimuleerd door materialen als kralen, kwasten, potloden, rijst, macaroni, lego en puzzels, blokken opstapelen enz. Om de ontwikkeling van deze motoriek te stimuleren c.q. bevorderen worden er dagelijks activiteiten door de leidsters met grote kinderen ondernomen zo wordt er o.a. geknutseld met klei, verven, tekenen of puzzelen met de kinderen dit gebeurt veelvuldig.

Met de baby's is het gericht op het aangeven van iets of het rollen van een bal naar de baby en het terugrollen ervan of iets laten vasthouden. Verder wordt er gewerkt met allerlei soorten materialen waaronder rammelaars, houten of pluchen voorwerpen. Leidsters stimuleren kinderen met spelletjes; klappen in de handjes, kruipen, knuffels en een spelmobiel aan te reiken.

De diversiteit van materialen die we op het kinderdagverblijf hebben zijn erop gericht de 3 categorieën van de lichamelijke ontwikkeling te stimuleren er worden leeftijdsspecifiek aangeboden. Daarbij biedt de buiten en binnenspeelplaats veel mogelijkheden voor bijvoorbeeld fietsen, of op een been te kunnen hinken.

Emotionele ontwikkeling

De emotionele ontwikkeling heeft betrekking op het herkennen van gevoelens en het leren omgaan met deze gevoelens. De emotionele ontwikkeling begint met een gevoel van veiligheid bij het kind door een gehechtheid aan de ouder/verzorger. Door het ontwikkelen van een positief zelfbeeld wordt de ontwikkeling van zelfvertrouwen en zelfstandigheid gestimuleerd. Daarom wordt er een warme, veilige en vertrouwde omgeving gecreëerd, waarin kinderen een hechtingsrelatie aan kunnen gaan met andere kinderen en volwassenen. Dit zorgt ervoor dat kinderen geborgenheid geboden krijgen en dat ze leren omgaan met de eigen emoties en die van anderen.

Het waarnemen en het serieus nemen van gevoelens van de kinderen is belangrijk. De medewerkers proberen de gevoelens van de kinderen, zoals blijdschap, woede verdriet, angst en onverschilligheid te verwoorden. Zo leert het kind om te gaan met zijn gevoelens, herkent gevoelens van andere kinderen en leert hiermee om te gaan. Kleine kinderen uiten veel van hun gevoelens door spel.

Omdat baby's nog niet kunnen praten, wordt er goed gelet op de signalen die ze geven zoals: scheetje laten, gezicht vertrekken, over strekken, handen ballen tot vuisten en de

manier van huilen. Deze signalen kunnen namelijk wijzen op krampen, pijn of honger. Op die manier is er oog voor hun emoties.

Sociale ontwikkeling

Sociale ontwikkeling is de mogelijkheid te komen tot interacties met andere kinderen en volwassenen. Kinderen maken kennis met de algemeen geldende gewoontes, waarden en normen. Daarom worden contact en vriendschappen tussen kinderen onderling en met de medewerkers gestimuleerd. Er wordt duidelijkheid gegeven over de geldende regels en handhaving van die regels. Ieder kind wordt gerespecteerd met zijn eigenaardigheden en zijn bezigheden. Kinderen worden gestimuleerd om respectvol met elkaar om te gaan. De kinderen wordt geleerd om samen te spelen, te delen, zelf problemen op te lossen, assertief te zijn, naar elkaar te luisteren, interesse in anderen te hebben en voor anderen te zorgen. De kinderen leren in omgang met de medewerkers om goed te luisteren, een 'nee' te accepteren en om te gaan met uitgestelde aandacht.

Ze leren een relatie met andere kinderen en medewerkers te onderhouden. Belangrijk aspect van de sociale ontwikkeling is de ervaring hoe het is om samen te zijn met andere kinderen en volwassenen. Door het omgaan met leeftijdgenootjes en medewerkers leert het kind de uitwerking van zijn gedrag op anderen buiten zijn eigen gezin kennen. Hierdoor leert het kind inzicht krijgen in zijn eigen gevoelens en leert andere reactiemogelijkheden. Tevens leert het kind al vroeg de betekenis van delen, troosten, helpen, rekening houden met anderen en omgaan met conflicten. De Vlindertuin plaatst de kinderen in principe op de dagen die ouders/verzorgers vragen. Het gevolg hiervan is dat de groep elke dag anders is van samenstelling. Het kind maakt dus deel uit van een wisselende groep. Wat betreft continuïteit in relaties van kinderen uit een zelfde gezin gaat het kinderdagverblijf zoveel mogelijk uit van wensen en voorkeuren van ouders/verzorgers. Wat betreft het ingaan op wensen van ouders/verzorgers moet worden aangetekend dat het qua planning mogelijk moet zijn om deze wensen te honoreren.

Normen en waarden

Openheid is belangrijk in de groep, kinderen hebben uitleg nodig over de samenleving om deze te kunnen begrijpen. Wij nodigen kinderen uit te vragen en leggen normen en waarden uit. Naarmate de informatie van betere kwaliteit is, draagt deze meer bij aan de ontwikkeling van het kind. Het is belangrijk dat de informatie en uitleg aansluit bij de behoefte, de belevingswereld, de aandacht en het ontwikkelingsniveau van het kind.

De ontwikkeling van normen en waarden zijn belangrijk om goed met anderen om te kunnen gaan en om zelf duidelijkheid te krijgen wat er van je verwacht wordt als kind.

Wij vinden het belangrijk dat onze medewerkers ruimdenkend zijn en diversiteit erkennen en respecteren en dit ook uitdragen, we leven immers in een maatschappij dat bestaat uit diversiteit: samenstelling van huishouden, culturele achtergrond etc. Kinderen mogen zijn wie zij zijn. Kinderen krijgen uitleg en begeleiding om met elkaars verschillen om te gaan.

Spelenderwijs leren kinderen hoe zij in de dagelijkse omgang kunnen functioneren in een groter geheel in de groep en maatschappij. We laten de kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met de gebruiken en omgangsvormen in onze samenleving.

Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling heeft betrekking op de ontwikkeling van taal (begrijpen en spreken) en denken (begrip en inzicht verwerven door de informatie uit de omgeving te ordenen, te onthouden, toe te passen en te combineren met nieuwe situaties). Taal en

denken zijn nauw met elkaar verbonden.

Taal

Taal is een belangrijk middel om inzicht te krijgen in de omringende wereld. Het leren van taal stimuleert namelijk de cognitieve, emotionele- en sociale ontwikkeling. Een kind vraagt en krijgt in taal uitleg en hulp. Medewerkers spelen hierin een actieve rol door veel tegen het kind te praten. Zoveel mogelijk wordt op elke taaluitdrukking van het kind gereageerd; van de eerste klanken die de baby maakt tot de vragen en verhalen van de peuter. Ter stimulering van de taalontwikkeling organiseren medewerkers verschillende activiteiten, zoals zang, taalspelletjes en spelletjes met klanken en geluiden. Ook wordt er een actief voorleesbeleid gevoerd.

Werkwijze:

- het voorlezen en kinderen vragen het verhaal na te vertellen; Hierbij let de leidster erop dat alle kinderen actief deelnemen
- met de kinderen gesprekken voeren al dan niet in de kring of individueel;

Kinderen die de Nederlandse taal nog niet machtig zijn en thuis een vreemde taal spreken worden door de leidster in principe alleen in de Nederlandse taal aangesproken. Op deze manier stimuleren wij ook de kinderen in hun taal ontwikkeling. De leidster letten erop dat zij een goede voorbeeld geven. Ze praten duidelijk en correct Nederlands.

Denken

De cognitieve ontwikkeling betreft ook de ontwikkeling van het verstand, het denken en het waarnemen. Spelen en bezig zijn is leren voor kind. Het kind leert onder meer door voorbeeld en nabootsing. Door allerlei dagelijkse gebeurtenissen te bespreken, ontstaat ordening in de wereld van het kind. De medewerkers leggen daarbij uit, benoemen de dingen en nodigen de kinderen uit om zelf te verwoorden. Regelmatig doen de medewerkers een beroep op het vermogen van kinderen om zelf oplossingen te zoeken voor problemen.

In het kindercentrum wordt veelzijdig materiaal aangeboden waardoor kinderen bezig kunnen zijn met kleuren, vormen en seizoenen. Dit gebeurt om zo de kinderen een omgeving aan te kunnen bieden die stimuleert, varieert en uitdaagt. Daardoor leren kinderen stapsgewijs en spelenderwijs van de dingen die om hen heen gebeuren en die hen aangeboden worden. Er wordt spel materiaal aangeboden, gericht op de ontwikkelingsfase van het kind.

3. OUDERS BETREKKEN BIJ DE OPVANG

Om de twee leefwerelden van het kind op elkaar aan te laten sluiten overleggen ouders en leidsters. Er moet sprake zijn van een uitwisseling van informatie. Alleen als ouders weten wat er in een groep gebeurt, en leidsters weten wat er thuis speelt, kan er sprake zijn van gedeelde opvoeding. Vanaf het wennen tot het vertrek naar de basisschool, hebben leidsters een sturende rol bij de oudercontacten. Ieder kind heeft een eigen mentor die tevens het eerste aanspreekpunt is voor de ouders. Daarnaast kunnen de ouders altijd terecht bij de andere leidsters. De leidsters hebben zoveel mogelijk mondelinge overdracht bij haal- en brengmomenten. Dit is van belang om de dagelijkse oudercontacten op een gezellige en open manier te onderhouden. We maken gebruik van schriftelijke overdracht richting de ouders voor kinderen tot 1 jaar en in de hal hangt een bord met informatie over de kinderen.

3.1 Wennen

De wenperiode is bedoeld voor het kind, de ouder(s) en de leidsters. Het kind en de ouder(s) wennen aan de groep en de leidsters. En de leidsters hebben de gelegenheid om het kind en

de ouders te leren kennen. Wennen vereist zorgvuldigheid, omdat dit de basis legt voor het verdere verloop van de opvang. Kinderen worden langzaam vertrouwd gemaakt met het dagritme, de regels en gewoonten van de groep. Ouders kunnen de sfeer van de groep proeven en informatie krijgen over het (pedagogisch) beleid. Eerlijkheid tussen leidsters en ouders is altijd belangrijk. Dit geldt ook voor de wenperiode. Als het kind het moeilijk heeft, moeten ouders dat weten. Kinderen krijgen de gelegenheid om, voor de daadwerkelijke opvang, 2 dagdelen te komen wennen. Omdat De Vlindertuin alleen verticale groepen heeft, gaan wij ervan uit dat de kinderen de gehele tijd op dezelfde groep blijven. Wanneer dit niet het geval is, door bv verandering in dagen, wordt dit met de ouders besproken en kunnen kinderen eventueel wennen op de andere groep.

Alle emoties zijn mogelijk bij het wennen. Het kind kan verdriet hebben wegens het afscheid nemen. Het kan angst hebben voor de groep of het kan juist (over)enthousiast worden door de aanwezigheid van zoveel speelgoed en speelvriendjes. Het einde van de wenperiode hoeft nog niet te betekenen dat het kind zich helemaal op zijn gemak voelt in de groep. Het kind is pas gewend als het een plaats in de groep heeft. Voor sommige kinderen duurt dat langer en leidsters zijn hier alert op.

Wij gaan ervan uit dat alle kinderen uiteindelijk een plek voor zichzelf vinden op het dagverblijf. Zien de leidsters echter dat dit zelfs na een lange periode niet het geval is, dan kan het in het belang van het kind zijn om de plaatsingsovereenkomst te verbreken. De directie is verantwoordelijk voor dit besluit. Alvorens zo'n besluit te nemen dient de directie overleg te voeren met de leidsters en dienen zij dit met de ouders te spreken.

3.2 Afscheid nemen

Als het kind de groep binnenkomt, begroet de leidster het kind en de ouder. Zij maakt duidelijk dat het kind en de ouder welkom zijn en stelt vragen om een gesprek te openen. Bij het afscheid, neemt de leidster het kind over van de ouder. Kinderen hechten aan een vast patroon bij het afscheid nemen. Het kind voelt zich opgenomen in de groep. Zijn dag op het dagverblijf begint. Het moment van afscheid nemen is voor alle partijen duidelijk. Voor het kind is het belangrijk dat het weet dat zijn ouder weggaat en later terugkomt. Het is daarom van belang dat het kind ziet, wanneer de ouder vertrekt. De verantwoording voor het kind van de ouder begint/eindigt wanneer de ouder en het kind elkaar gezien hebben, zowel bij binnenkomst en bij het verlaten van het dagverblijf. De verantwoording ligt bij de ouders, zodra ouder en kind samen zijn.

3.3 Halen en brengen van kinderen

De kinderen kunnen in de regel gebracht worden tussen 7.00 uur en 9.00 uur en gehaald tussen 16.00 uur en 18.00 uur. Ochtendopvang is van 7.00 uur tot 12.30 uur en opvang voor de middag van 12.30 uur tot 18.00 uur. Als er van deze tijden wordt afgeweken, wordt er van de ouders verwacht dit te melden (telefonisch of mondeling). Kinderen kunnen extra dagdelen gebracht worden en dagdelen kunnen geruild worden. Dit dient door de ouder tijdig aangevraagd te worden en de leidster-kindratio mag hierbij niet overschreden worden.

Tijdens het intakegesprek wordt er met de ouder afgesproken wie het kind op mag halen van de Vlindertuin. Is er in het intakegesprek of tijdens een later contact niet gemeld dat het kind door een ander dan de eigen ouder(s)/verzorger(s) gehaald wordt, gaat het kind niet mee. Te allen tijde wordt de ouder op dat moment ingelicht. Is de ouder niet bereikbaar, dan zal het kind op de opvang blijven totdat er contact is geweest met de ouder.

3.4 Haal- en brengcontacten

Tijdens haal- en brengmomenten wisselen leidsters en ouders informatie uit over praktische

zaken zoals halen en brengen, eten, slapen en eventuele bijzonderheden. Daarnaast kunnen leidsters profiteren van informatie over hoe het kind zich thuis gedraagt. En uiteraard willen ouders zicht krijgen op hoe hun kind binnen de groep is. Leidsters en ouders kunnen informatie uitwisselen over:

- Hoe het kind zich ontwikkeld;
- Het sociale gedrag van het kind;
- Bijzondere voorvallen op het dagverblijf of thuis;
- Afstemming in handelen.

Ouders en leidsters zijn afhankelijk van de informatie die zij van elkaar krijgen. Een ouder krijgt ruimte om vragen te stellen en met opmerkingen te komen. Soms zijn ouders de Nederlandse taal niet (helemaal) machtig. Het is een uitdaging voor de leidster om te zorgen dat deze ouders ook goed geïnformeerd worden over hun kinderen.

Het is de verantwoordelijkheid van de leidsters om het contact op gang te krijgen en te houden. Daarbij hoort een positieve beroepshouding. Leidsters stellen zich niet voorop in gesprekken. De ouder en het kind zijn het belangrijkste. Bij klachten over anderen worden de ouders doorverwezen naar de betreffende persoon of naar de directie. Leidsters nemen alle verzoeken van ouders serieus. Per situatie wordt gekeken naar de haalbaarheid en indien nodig wordt naar een compromis gezocht. Richtlijn is dat het mogelijk moet zijn binnen de grenzen van het kinderdagverblijf en de groep en dat deze (inclusief het betrokken kind) er geen nadeel van ondervinden. Het welzijn van het kind staat in alle gevallen voorop.

3.5 Oudergesprekken

Ouders en leidsters kunnen elkaar spreken bij het halen en brengen. Voor meer diepgang in de contacten zijn er oudergesprekken. Deze vinden één keer per jaar plaats. Doel van het oudergesprek is:

- Vormgeven aan gedeelde opvoeding door informatie-uitwisseling;
- De ontwikkeling van het kind bespreken;
- Een kans te geven voor leidsters of ouders om te spreken over problemen en/of om vragen te stellen;
- Leidsters en/of ouders kunnen altijd het initiatief nemen voor extra oudergesprekken.

Ouders hebben te allen tijde ook de gelegenheid om telefonisch contact op te nemen met de leidsters van de groep. Er mag dan ook altijd even gebeld worden om te vragen hoe het gaat met het kind. Verslagen van de oudergesprekken worden in een afgesloten kast op het kantoor bewaard totdat het kind het kinderdagverblijf verlaat. De ouder(s) hebben het recht om een kopie van het verslag te ontvangen en/of de verslagen in te zien.

3.6 Overgang naar de basisschool

Zodra een kind naar school gaat vindt er overdracht plaats naar de basisschool. Hiervoor vullen wij een overgangsformulier in die wij samen met de ouders van het kind doornemen. Het overgangsformulier kan door de ouders gebruikt worden om de overgang naar het basisonderwijs zo goed en informatief mogelijk te laten verlopen.

Op betreffende observatiegegevens is de privacywetgeving van toepassing.

4. De uitdaging van de groep

Spelen is een manier om de wereld te ontdekken en te ordenen. Kinderen oefenen met wat zij kennen uit de wereld van volwassenen (poppen aankleden, eten koken). Zij

experimenteren met de mogelijkheden van materiaal (zand en water, papier en verf). De Vlindertuin is ingesteld op de behoeften van kinderen om zich spelenderwijs te uiten, zowel individueel als in groepsverband. Alle groepen zijn verticale groepen. De oudere kinderen leren rekening te houden met de kleinere kinderen en de kleine kinderen leren weer van de oudere kinderen. Zo is er een wisselwerking tussen de leeftijden.

4.1 Inrichting van de ruimte

De Vlindertuin is een kinderwereld waarin alles functioneel is ingericht om het speelplezier te bevorderen. Bij de inrichting wordt gelet op de volgende zaken:

- De groep is kindgericht qua opstelling, bereikbaarheid van speelgoed en keuze van materiaal;
- De groep heeft ruimte voor verschillen in stemming en behoeften. Het biedt zowel veiligheid als uitdagingen;
- De groep is overzichtelijk, zowel voor kinderen, leidsters als voor ouders;
- Er wordt bewust omgegaan met kleur, stimulerend waar nodig en rustig waar vereist (bijvoorbeeld in de slaapkamer);
- Verschillen in behoefte qua leeftijd komen tot uitdrukking in de groep. Er is bijvoorbeeld voldoende gelegenheid voor baby's om in contact te komen met elkaar en met leidsters. Kruipen en lopen kan worden gestimuleerd. Zuigelingen kunnen worden betrokken bij de groep;
- De groep is uitnodigend voor ouders. Ouders voelen zich welkom. Zij kunnen ook bij de leidsters en de kinderen zitten bij wennen of bij halen en brengen. Het buitenterrein nodigt uit tot onderzoek. Het is veilig en goed afgeschermd. Er is variatie in speelaanbod. Kinderen hebben de kans te klimmen, klauteren, fietsen, rennen en zich te verstoppen of terug te trekken.

4.2 Keuze van speelgoed

De speelgoedkeuze is medebepalend voor hoe het kind zich uit. Speelgoed is:

- Multifunctioneel en uitnodigend voor de fantasie. Door het speelgoed in hoeken op te stellen, geef je orde aan in de groep. Dit bevordert ook de emotionele veiligheid. De hoeken zijn echter niet zo strikt dat kinderen niet in hun fantasie speelgoed een andere bestemming kunnen geven. Kinderen vinden het vaak leuk en spannend om zich terug te trekken in een hoekje;
- Gevarieerd om de verschillende aspecten van de ontwikkeling te stimuleren. Kinderen kunnen het spelmateriaal hanteren. Het speelgoed past bij de ontwikkelingsstadia van de kinderen in de groep. Er is voldoende evenwicht voor kinderen tussen makkelijk en moeilijk en tussen rustig en druk spelen. Ook kosteloos materiaal kan dienen als speelgoed;
- Herkenbaar voor alle kinderen, van alle culturen. Maar er mag voor het kind ook onbekend speelgoed zijn om de leefwereld van het kind te vergroten. Het speelgoed geeft ook de mogelijkheid om situaties-uit-het-leven na te bootsen. Het wordt niet seksespecifiek aangeboden. Al het speelgoed is voor jongens en voor meisjes;
- Het speelgoed is afgestemd op leeftijd. Speelgoed voor grotere kinderen staat opgeruimd in een kast, zodat de kleinere kinderen er niet bij kunnen. Het speelgoed van de baby's staat in de box.

4.3 Opvang in een groep

Het kind zoekt een plaats voor zichzelf in de groep. Dit gebeurt spelenderwijs. Door het georganiseerde aanbod van activiteiten zorgen de leidsters ervoor dat het kind bij de groep wordt betrokken. De groep biedt veel uitdagingen. Kinderen leren sociale vaardigheden: delen van speelgoed en aandacht, omgaan met regels, conflicten en normen en waarden. Zij

zien voorbeelden bij het zoeken van oplossingen. De leidster leidt dit in goede banen. Waar nodig biedt zij individuele aandacht. Alle kinderen krijgen gelijke kwalitatieve aandacht. Wat de leidster voor ogen staat, is dat het kind zich in de groep welkom voelt en vooral geprezen wordt voor wat het kan en wat het doet. Het kind heeft het gevoel dat het bij de groep en de leidster hoort en geaccepteerd wordt. Het individu staat centraal. Alle kinderen in de groep zijn uniek. Er wordt bewust aandacht geschonken aan het versterken van de eigenwaarde van de kinderen.

De kinderen hebben ieder hun eigen stamgroep, waar zij spelen, eten en knutselen. De kinderen verlaten deze groep wanneer zij naar buiten gaan en aan het eind van de dag wordt er vaak afgesloten in de hal, waar de kinderen nog even lekker kunnen fietsen. Soms wordt er met de 2 groepen samen een activiteit gedaan, waardoor kinderen hun stamgroep verlaten. Beiden groepen werken veel samen en alle kinderen kennen elkaar en de leidsters.

4.4 De dagindeling

De dagindeling wordt bepaald door de behoefte van kinderen om te eten en te slapen. Daarbij komen een aantal rituelen, die de vaste momenten van de dag markeren. Afscheid nemen, samen fruit eten, een boterham eten, de middagslaap, voorlezen of zingen, knutselen, buiten spelen zijn allemaal terugkerende rituelen van de dag. Gezamenlijke momenten bieden gezelligheid en rust. Voor het kind is de sfeer op dat moment belangrijker dan het doel van het samenzijn. Bij gezamenlijke momenten houden leidsters rekening met wat kinderen aankunnen. Bijvoorbeeld bij het bepalen van de tijdsduur van de lunch wordt rekening gehouden met hoelang kinderen in staat zijn om op een stoeltje te blijven zitten. Bij de lunch eet iedereen samen, leidsters en kinderen. De kinderen kiezen eerst voor een hartige boterham en daarna mogen ze het zelf bepalen. We bieden de kinderen drie soorten van ieder aan. Dit mag per dag variëren. Met 'pedagogisch mee-eten' geven leidsters het voorbeeld voor het omgaan met eten en met regels aan tafel. Leidsters dragen door hun eigen voorbeeld normen en waarden over rond het eten. Bovendien draagt pedagogisch mee-eten ook bij aan de sfeer in de groep.

De baby's in de groep worden zoveel mogelijk betrokken bij het programma van de groep. Baby's hebben andere verzorging nodig dan de dreumesen en peuters. Ze krijgen om de 3 of 4 uur een flesje. Baby's zijn gevoelig voor veranderingen en we proberen dan ook zoveel mogelijk hetzelfde ritme aan te houden als in de thuissituatie. Het fruithapje en de andere tussendoortjes worden gegeven, wanneer ze daar behoefte aan hebben. Er wordt tijd vrij gemaakt om met een baby te knuffelen. Het slaapritme zal ook bij iedere baby verschillend zijn. We houden er zoveel mogelijk rekening mee dat een baby zich zo prettig mogelijk kan voelen in de groep.

4.5 Activiteitenaanbod

Bij georganiseerde activiteiten passen leidsters het tempo en het niveau aan op de groep of het individuele kind. Niemand is verplicht om mee te doen, maar kinderen worden gestimuleerd om nieuwe dingen te proberen. Bij knutselen is het bezig zijn met het materiaal belangrijker dan het resultaat. Muziek, beweging en zang vormen een belangrijk aandeel in georganiseerde activiteiten. Veel kinderen uiten zich makkelijk en kunnen er vrijer door worden. Bovendien dragen het gezamenlijk zingen en de muziek bij aan een prettige sfeer in de groep. Leidsters doen actief mee met (een gedeelte van) de kinderen. Groepsspelletjes of fantasiespelen als 'wij lopen allemaal als leeuwen' kunnen met de kinderen gedaan worden. Leidsters zorgen voor een gevarieerd activiteitenaanbod: grove en fijne motoriek stimuleren, ruimte voor stimuleren van de fantasie en het ontwikkelen van sociale contacten, het experimenteren met materiaal, ontwikkelen van de taal en cognitieve ontwikkeling.

4.6 Feesten

Feesten, inclusief verjaardagen zijn bijzondere rituelen. Het feest is op de groep en de persoon afgestemd. De manier van vieren dient begrijpelijk te zijn voor het kind. Als het feest

onrust met zich meebrengt, als kinderen er ongeduldig van worden of zich er niet prettig bij voelen, wordt het niet op een geschikte manier gevierd. Het feest is in eerste instantie leuk voor de kinderen. In tweede instantie voldoet het aan de verwachtingen van leidsters en ouders. Bij het invullen van het feest wordt erop gelet hoelang de feestelijke activiteiten duren, of ook extra kinderen worden uitgenodigd op de dag van het feest en hoelang van te voren samen met de kinderen het feest (of de versiering) wordt voorbereid. Bij voorkeur is het kind thuis al jarig geweest, dit om onduidelijkheden voor het kind zelf te voorkomen. Het kind is dan ook heel de dag jarig op de groep.

4.7 Omgaan met verschillende culturen

Alle kinderen en ouders zijn welkom op onze kinderopvang. Verschillen beschouwen wij als een verrijking van de groep. Het intercultureel werken wordt geïntegreerd in alle facetten van het pedagogische beleid. Leidsters stellen zich open voor andere culturen en zijn zich bewust van de diversiteit in de samenleving die binnen onze kinderopvang weerspiegeld wordt. Het is belangrijk om de aanpak van de taalontwikkeling van een tweetalig kind af te stemmen met de ouders. Bij tweetaligheid wordt er in principe Nederlands met het kind gesproken op de kinderopvang. Alle leidsters beschikken over een goede kennis van de Nederlandse taal.

Tijdens de wenperiode is het echter handig voor de leidsters om van de ouders eigen woorden te leren, zoals 'plassen, eten, goed, lief, etc. In deze periode is het juist geruststellend voor kinderen om in hun eigen taal te worden aangesproken. Er wordt rekening gehouden met wensen ten aanzien van eten.

5. Het kind in de groep

Kinderen hebben behoefte aan structuur via de dagindeling, het hanteren van rituelen en het stellen van regels en grenzen. De structuur is een houvast voor het kind en geen keurslijf. Het zorgt voor emotionele veiligheid.

5.1 Grenzen stellen

Regels worden niet halsstarrig toegepast. Rekening wordt gehouden met het ontwikkelingsniveau van het kind. Bovendien vraagt elke situatie een eigen aanpak. Een kind dat vaak grenzen aftast, wordt anders benaderd dan een kind dat voor het eerst een regel negeert. Als er van een regel wordt afgeweken, wordt de reden uitgelegd. Kinderen worden gestimuleerd om zich verbaal te uiten en leidsters tonen het voorbeeld. Uitleg is ook belangrijk om te zorgen dat het kind de regels begrijpt. Door de regels weet het kind tot hoever het mag gaan en het ervaart wat er gebeurt als het de grenzen overschrijdt. Door kinderen aan te spreken op wat zij doen, leren zij de consequenties van hun gedrag.

5.2 Straf het gedrag, niet het kind

Soms neemt ongewenst gedrag eerder af door het negeren van negatief gedrag gekoppeld aan het belonen van positief gedrag. Belonen gebeurt door complimenten te geven. Belonen heeft minder effect als er veel tijd is verstreken tussen de daad en de beloning. Als een kind de afgesproken grenzen overschrijdt, kan het nodig zijn voor een leidster om het gedrag te corrigeren. De leidster maakt een bewuste afweging om het gedrag te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren. In dat laatste geval, spreken wij over 'straf.' Uit dit hoofdstuk zal echter duidelijk zijn dat gedrag alleen 'gestraft' wordt op een manier die binnen de belevingswereld van het kind past en niet het zelfvertrouwen van het kind ondermijnd. Leidsters zijn consequent. Als zij iets zeggen, zorgen zij ervoor dat het daadwerkelijk gebeurt. Als een leidster een kind waarschuwt, zorgt zij ervoor dat de aangekondigde 'straf' ook uitvoerbaar is.

Om de 'straf' te bepalen, vraagt de leidster zich af wat het kind emotioneel aan kan. Vraagt de leidster teveel? Probeert het kind wellicht op een negatieve manier aandacht te krijgen?

De 'straf' heeft altijd een duidelijk verband met hetgeen gebeurd is. De 'straf' vindt ook snel na de 'overtreding' plaats zodat er een verband bestaat tussen de daad en de 'straf'. De duur van de 'straf' past bij de tijdsbeleving van het kind.

In principe gaat de leidster naar het kind toe zodat zij haar stem niet hoeft te verheffen. Door lichaamstaal (streng kijken) kan een kind begrijpen dat het gecorrigeerd wordt zonder dat de stem wordt verheven. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarbij het in het belang van de veiligheid is om een kind met het verheffen van de stem te waarschuwen, bijvoorbeeld als de leidster een kind aan het verschonen is en zij ziet een gevaarlijke situatie aan de andere kant van de groep. Is er reden om het kind nader aan te spreken, dan gaat de leidster zo snel mogelijk naar het kind toe. Wat de leidster zegt bij het 'straffen' heeft ook effect op het oordeel dat een kind van zichzelf heeft. Het kind wordt niet gekleineerd. Bijvoorbeeld tegen een peuter die in zijn broek plast wordt niet gezegd: 'Je lijkt wel een baby.' De leidster zorgt dat het gedrag en niet het kind wordt afgekeurd. De leidster laat blijken dat zij het kind, ondanks zijn gedrag, nog lief blijft vinden. Dit versterkt de eigenwaarde van het kind.

Na afloop van de 'straf' praat de leidster met het kind. Begrijpt het wat er is gebeurd? Begrijpt het dat de leidster niet boos is? Bij 'straffen' kan het kind kort apart worden gezet. Het kind wordt nooit buiten het lokaal of buiten het gezichtsveld van de leidster geplaatst. Er worden geen lijfstraffen toegepast (zoals tikken en hardhandig arm beet pakken). Een kind mag wel aan zijn arm begeleid worden, het gaat om de manier waarop.

Wanneer een kind niet wil luisteren, wordt het in de groep aan tafel gezet, of moet het kind even op de bank gaan nadenken. Wanneer een kind gedrag vertoont, dat vaak gecorrigeerd wordt, dan kaarten leidsters dit aan tijdens een werkoverleg.

5.3 Zelfstandigheid

Kinderen worden gestimuleerd om zelfstandige taken uit te voeren. De leidsters proberen bijvoorbeeld bij het uitkleden kinderen zoveel mogelijk zelf te laten doen. Leidsters spelen in op wat het kind kan en wil. Het opruimen van speelgoed hoort hier ook bij. Een kind kan al vroeg beginnen met het opruimen van speelgoed. Op deze manier leert een kind al spelenderwijs om te gaan met verantwoordelijkheid op zijn niveau. Dit wordt zoveel mogelijk afgestemd met de thuissituatie van het kind. Hierbij is ook de communicatie tussen leidster en ouder van belang bij het brengen en halen van het kind.

Belonen van een nieuwe stap draagt bij aan het zelfbewustzijn van het kind. Zo vinden kinderen het spannend om iets nieuws te ondernemen. Het stimuleren van zelfstandigheid vraagt om een individuele benadering van elk kind. Het belonen van goed gedrag, wordt in de groep beloond met een positieve benadering en eventueel een sticker. De sticker wordt vaak gebruikt bij het zindelijk worden.

5.4 Vaste gezichten

De Vlindertuin werkt met zoveel mogelijk vaste pedagogisch medewerkers in een vast rooster zodat continuïteit gewaarborgd wordt. Wij voldoen hierbij uiteraard aan de beroepskracht-kind ratio. Vaste gezichten dragen er toe bij dat de kinderen zich kunnen ontwikkelen in een veilige omgeving.

Voor nul jarigen geldt dat zij altijd maximaal 2 vaste gezichten zien (bij een beroepskracht-kind ratio van 2) en 3 vaste gezichten (bij een beroepskracht-kind ratio van 3). Hiermee voldoen wij aan de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang.

5.5 Mentor

Bij het creëren van een beschermde omgeving met persoonlijke aandacht voor de kinderen speelt het mentorschap een centrale rol. Ieder kind krijgt bij de start van de opvang een eigen mentor toegewezen. Dit wordt in het intakegesprek aan de ouders kenbaar gemaakt en zal een vaste medewerker betreffen die het kind in de regel het meeste op de groep heeft. Deze mentor is met het oog op een betere signaleringsfunctie degene die verantwoordelijk is voor het volgen van de ontwikkeling van de aan de mentor toevertrouwde kinderen.

Met betrekking tot zaken omtrent de ontwikkeling van het kind is de mentor het aanspreekpunt voor de ouders. Omgekeerd is de mentor degene die de ouders aanspreekt als er bijzonderheden zijn.

Wanneer een kind naar een volgende groep doorstroomt wordt het kind toegewezen aan een andere mentor. Bij de overdracht van het mentorschap naar de toekomstige mentor van het kind worden de ontwikkelingsgegevens doorgegeven en vindt er een overdracht tussen de mentoren plaats.

De mentor doet ieder jaar een observatie en maakt hier een verslag van. Dit verslag wordt met de ouders besproken. Het laatste verslag wordt meegegeven naar de basisschool. Wanneer er tussentijds bepaalde zaken opvallen, wordt dit tussendoor met de ouders besproken.

5.6 Vrienden

Een sfeer wordt gecreëerd waarin kinderen leren om respect te hebben voor elkaar. Kinderen kunnen veel aan elkaar hebben, maar zij kunnen elkaar ook onderdrukken. Zij worden gestimuleerd om duidelijk aan elkaar te maken wat zij wel en niet willen. Kinderen leren bij onderlinge conflicten voor zichzelf op te komen en te onderhandelen. Bij conflicten kan de leidster ruimte geven om zelf naar oplossingen te zoeken. Alleen als dit niet mogelijk is of als een kind dreigt het onderspit te delven, kan de leidster sturen naar een oplossing of ingrijpen. Leidsters geven het voorbeeld hoe er met elkaar wordt omgegaan. Leidsters zijn zich te allen tijde bewust van hun voorbeeldfunctie. Kinderen imiteren. Leidsters houden hier rekening mee bij hun taalgebruik en hun houding bij de activiteiten waaraan de kinderen deelnemen. Ook als leidsters onderling praten, houden zij rekening met de kinderen die meeluisteren. Grappen in de groep zijn leuk, maar kinderen worden gekwetst door grappen of opmerkingen over hen die zij niet kunnen begrijpen. Een kind kan een voorkeur ontwikkelen voor een bepaalde leidster. Soms is deze gekoppeld aan hoe vaak hij de leidster ziet. Vanuit het kind bekeken is dit begrijpelijk. Een leidster gaat hier professioneel mee om. Als een leidster een voorkeur heeft voor bepaalde ouders of kinderen, mag zij dit niet tonen.

5.7 Verdriet en troosten

Kinderen krijgen de ruimte om hun emoties te tonen. Soms is een kind boos, omdat het een conflict heeft. Soms is een kind verdrietig: een kind aan het wennen, een 'slachtoffer' van het gedrag van een ander kind. Kinderen met verdriet krijgen ook de ruimte om aan te geven of zij getroost willen worden. Kinderen die hun tranen wegslikken worden gestimuleerd om hun emoties te uiten. Verdriet wordt bespreekbaar gemaakt door bijvoorbeeld te zeggen: 'Vind je het erg dat mama weggaat?' in plaats van te zeggen "Niet huilen, mama komt toch terug." Leidsters waken ervoor dat zij niet de emoties van kinderen invullen. Het kind wordt erkent in zijn emoties.

Om kinderen te troosten is het bieden van geborgenheid het belangrijkste. Het kind op schoot nemen bijvoorbeeld. Soms door de drukte moeten leidsters kinderen even laten huilen, maar het is belangrijk dat kinderen weten dat de leidster er toch is. Bij baby's wordt met ouders veel overleg gevoerd over hoe er wordt omgegaan met huilen, over slaapgewoonten, etc. In principe laten wij kinderen niet lang huilen.

Er kunnen zich echter wel situaties voordoen waarin er wordt afgesproken met de ouders om

het kind kort te laten huilen (bijvoorbeeld kind in slaap huilen). Als een baby in de slaapkamer huilt, gaan de leidsters altijd eerst kijken voordat zij besluiten wat zij gaan doen.

5.8 Signaleren van problemen

Soms denken leidsters dat een kind een probleem heeft. Dit kan iets heel kleins zijn, bijvoorbeeld niet meer willen slapen tussen de middag. Het kan ook te maken hebben met veranderingen thuis. Of het kan zijn dat er in de ontwikkeling van het kind een achterstand dreigt. Het is belangrijk dat leidsters alert zijn op veranderingen in het gedrag van kinderen. Als leidsters vermoeden dat er iets aan de hand is, wordt eerst het kind geobserveerd om het probleem met de directie en de ouders te kunnen bespreken. In principe worden alle gesignaleerde problemen met de ouders besproken. Leidsters waken ervoor om problemen te noemen zonder dat zij deze concreet kunnen omschrijven. In eerste instantie zal een gesprek met een ouder verkennend zijn. Zien de ouders ook hetzelfde gedrag thuis? Hoe kijken ouders er tegen aan?

Beschouwen de leidsters het als een serieus probleem; dat wil zeggen als er niets meegedaan wordt, blijft het probleem bestaan of wordt het erger, dan wordt tijdens het werkoverleg een plan van aanpak afgesproken. Dit kan een uitgebreidere observatie inhouden, het afspreken van een oudergesprek en/of het verzoeken tot het inschakelen van externe deskundigen. Dat laatste gebeurt alleen als ouders hun toestemming verlenen. Indien haalbaar gaat het dagverblijf wel in op verzoeken van andere instellingen voor medewerking bij de opsporing of oplossing van problemen, als de ouders ook toestemming geven voor de bemoeienis van deze instellingen.

Leidsters hebben een taak om hun bezorgdheid met ouders te delen. Het bespreekbaar maken kan al een geruststellend effect hebben op ouders. In samenwerking met ouders en eventueel andere instanties kan het dagverblijf meewerken aan een oplossing van het probleem.

Bij vermoeden van mishandeling geldt een ander plan van aanpak: het protocol hoe te handelen bij vermoeden van mishandeling. Dit ligt ter inzage op het kantoor.

Het kan zijn dat een kind niet op zijn plaats blijkt te zijn op de kinderopvang. Als er een plan is ontwikkeld om het probleem aan te pakken, maar dit blijkt onvoldoende te werken, dan kan de directie besluiten om over te gaan tot beëindiging van de plaatsing. De directie is dan zowel betrokken geweest bij het ontwikkelen en uitwerken van het stappenplan om het probleem aan te pakken, de gesprekken met de ouders als met het besluit om de plaatsing te beëindigen.

6. Omgaan met zieke kinderen

Kinderen komen op het kinderdagverblijf vaak voor het eerst in aanraking met infectieziekten. Infectieziekten blijven, veelal ook doordat de groepen van samenstelling wisselen, van tijd tot tijd terugkomen. Een voorbeeld hiervan is waterpokken. Er ontstaat een situatie, waarin er als een kind ziek is of ziek wordt op het dagverblijf, in overleg met de ouders/verzorgers vastgesteld moet worden hoe te handelen. Ondanks het feit dat ziekten, zieke kinderen, onze inschatting en hoe we daar mee omgaan per situatie verschilt, is het verstandig om hiervoor richtlijnen te ontwikkelen. Het gaat erom de groepsleiding handreikingen aan te bieden in het omgaan met zieke kinderen in de kinderopvang.

Deze kunt u terugvinden in het veiligheids- en gezondheidsbeleid.

7. Personeel

7.1 Vast personeel

Alle pedagogische medewerkers van De Vlindertuin hebben minimaal een relevante Mbo-opleiding. Tevens overlegt iedere nieuwe kracht een verklaring omtrent gedrag (VOG). Dit is een officieel document, waarin staat vermeld of een persoon enigszins met justitie in aanraking is geweest. Leid(st)ers zorgen voor de juiste combinatie van professionele afstand en betrokkenheid ten opzichte van kind en ouders. Ze houden vertrouwelijke informatie voor zichzelf en zijn zich bewust van hun geheimhoudings-plicht.

7.2 Stagiaires

Bij De Vlindertuin wordt regelmatig gewerkt met stagiaires. Deze kunnen van verschillende opleidingen zijn, bv helpende welzijn, SPW 3 of 4, of snuffelstagiaires. Deze krachten worden altijd boventallig ingezet en geven ons de mogelijkheid om eens iets extra's met de kinderen te doen. Stagiaires worden begeleid door een vaste medewerker. Deze zal kijken welke taken de stagiaire kan uitvoeren. Het soort opleiding, ontwikkeling en ervaring speelt hierbij een grote rol. Stagiaires worden nooit als leidster ingezet, ook niet in hun laatste jaar.

7.3 Invalkrachten

Bij ziekte, vrije dagen en vakanties van de vaste leidsters worden er invalkrachten ingezet. Wij proberen zoveel als mogelijk, voor de kinderen, bekende invalkrachten in te zetten. Daarnaast is er altijd nog een vaste leidster aanwezig.

7.4 VOG verklaring

Kinderen moeten in een gezonde en veilige omgeving worden opgevangen. Om deze reden stelt de Wet Kinderopvang medewerkers binnen de kinderopvang verplicht om in bezit te zijn van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG).

Een VOG toont aan dat de betreffende persoon geen strafbare feiten op zijn/haar naam heeft staan die een belemmering vormen voor het werken met kinderen.

Om te garanderen dat iedereen die in de kinderopvang werkt, geen strafblad heeft, bestaat sinds maart 2013 de continue screening.

In maart 2018 gaan we nog een stap verder door een personenregister voor de kinderopvang in te stellen. Daar moeten alle kinderopvangmedewerkers, gastouders, huisgenoten van gastouders, maar ook vrijwilligers, stagiaires, uitzendkrachten en vaste bezoekers van gastouders zichzelf voor inschrijven.

Alleen als zij een schoon strafblad hebben, mogen zij in dit register staan en alleen geregistreerden in het register mogen in de kinderopvang werkzaam zijn.

7.5 Beroepskracht-kind ratio

Uiteraard zijn er altijd voldoende leidsters aanwezig. Het aantal leidsters dat wordt ingezet is afhankelijk van de leeftijdsopbouw en de grootte van de groep.

Er kunnen ten hoogste 3 uur per dag minder beroepskrachten ingezet worden dan volgens de beroepskracht-kindratio vereist is, Dit mag gedurende maximaal 2 uur aan één gesloten. Minstens de helft van het aantal vereiste beroepskrachten wordt ingezet wanneer er tijdelijk wordt afgeweken van de beroepskracht- kindratio. In het rooster registreren wij de werk-en pauze tijden, dit rooster is inzichtelijk op de locatie.

De dagen en tijden dat wij afwijken van de beroepskracht-kindratio zijn:

Van maandag t/m vrijdag tussen 13.00 en 15.00 uur i.v.m pauze van de pedagogisch medewerkers. Op deze tijd doen veel kinderen hun middagslaapje. Soms gaan de groepen om deze tijd samen, zodat er voldoende leidsters op de groep staan.

Schema beroepskracht-kind ratio

Dit kunt u vinden op de website : <http://1ratio.nl/bkr/#/>

Voor verticale groepen geldt de volgende regel:

t/m 13 kinderen van 1 tot 3 jaar, 2 beroepskrachten

t/m 12 kinderen van 0 tot 3 jaar, 2 beroepskrachten

Vanaf 13 kinderen, 3 beroepskrachten.

8. Veiligheids- en gezondheidsbeleid

We hebben conform de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (met ingang van 1 januari 2018) een veiligheids- en gezondheidsplan gemaakt. Hierin staat tevens beschreven welke risico's er zijn en de acties die wij genomen hebben om deze zo klein mogelijk te maken. Ook leren we kinderen om zo goed mogelijk met veiligheid en gezondheid om te gaan.

Het veiligheids- en gezondheidsplan is een levend document dat continue geactualiseerd wordt. Het plan is op de locatie in te zien.

9. Klachtenafhandeling

Binnen kinderdagverblijf De Vlindertuin, worden uw kinderen met veel zorg en liefde opgevangen op de momenten dat u aan het werk of naar school bent. Desondanks kan het voorkomen dat er zaken gebeuren waar u het niet mee eens bent. Over elk handelen of nalaten of een besluit dat gevolgen heeft voor u of uw kind kunt u een klacht indienen. Dat zou kunnen gaan over de bejegening van een medewerkster naar u en / of uw kind, over de organisatie van de dienstverlening, discriminatie etc.... Om ervoor te zorgen dat uw klacht op een zorgvuldige manier wordt behandeld. De Vlindertuin heeft deze klachtenprocedure opgezet, om ervoor te zorgen dat uw klacht op een zorgvuldige manier wordt behandeld. We zien uw klacht als een gratis advies om onze zorgverlening aan u te blijven verbeteren.

9.1 Klachtenprocedure

Voordat de procedure beschreven wordt, volgt hier eerst een omschrijvingen van de term klacht: "Een klacht is een mondelinge of schriftelijke uiting van ongenoegen van een gebruiker over een gedraging van de kinderopvangorganisatie of van één van haar medewerkers tegenover een gebruiker".

Route van de klachtenprocedure:

Bij een klacht kunnen ouders contact opnemen met degene bij De Vlindertuin die met de klacht te maken heeft. Ouders kunnen openhartig zijn over hun ontevredenheid. Vaak biedt een eerlijk gesprek al een oplossing. Ouders kunnen hun klacht bij de pedagogisch medewerker kwijt als het gaat om ongenoegen omtrent de omgang van hun kind(eren) door deze pedagogisch medewerker.

Bij ongenoegen omtrent organisatorische onderwerpen, of wanneer het gesprek met deze pedagogisch medewerker niet tot een bevredigende oplossing heeft geleid, kunnen ouders bij de directie terecht.

10. Contact met derden

Voor zover dit in het belang is van de kinderen kan er vanuit de opvang contact gezocht worden met externe instanties bv GGD, opleidingsscholen voor stagiaires en welzijnsorganisaties.

Februari 2018
Versie 9